

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om temporär ändring av lagen om utkomstskydd för arbetslösa och av 19 § i lagen om främjande av integration samt om upphävande av 3 a § 2 mom. 2 punkten i lagen om tillämpning av lagstiftningen om bosättningsbaserad social trygghet

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I propositionen föreslås det att lagen om utkomstskydd för arbetslösa och lagen om främjande av integration ändras temporärt samt att lagen om tillämpning av lagstiftningen om bosättningsbaserad social trygghet ändras.

Det föreslås att lagen om utkomstskydd för arbetslösa ändras så att arbetslösa arbetssökande som med stöd av utlänningslagen fått uppehållstillstånd i Finland i fortsättningen ska beviljas integrationsstöd i stället för arbetsmarknadsstöd. Integrationsstöd ska betalas i högst tre år. Integrationsstödet ska uppgå till 90 procent av beloppet av grunddagpenningen.

Det föreslås att lagen om tillämpning av lagstiftningen om bosättningsbaserad social trygghet ändras så att det faktum att en person är flykting eller har fått uppehållstillstånd i Finland på grund av alternativt skydd inte längre hör till de faktorer som ska beaktas vid bedömningen av om en person som flyttar till Finland bosätter sig här stadigvarande. Grunden för uppehållstillståndet och orsaken till invandringen ska beaktas som en del av helhetsbedömningen av om bosättningen är stadigvarande utan att de särskilt betonas i lagen.

Syftet med lagförslaget är att i samband med storskalig invandring trygga arbetslösa invandrares grundläggande försörjning under tiden för integrationen på ett för nationalekonomin och den offentliga ekonomin hållbart sätt och att samtidigt försvaga Finlands dragningskraft som målland för asylsökande. Lagförslaget har beröringspunkter med målsättningen att aktivera och främja integrationen av invandrare i samhället och med förbättrandet av förutsättningarna för sysselsättning.

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2017 och avses bli behandlad i samband med den.

Lagarna avses träda i kraft den 1 januari 2017.

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL.....	1
INNEHÅLL	2
ALLMÅN MOTIVERING	4
1 INLEDNING.....	4
2 NULÄGE	4
2.1 Lagstiftning och praxis.....	4
Ansökan om internationellt skydd i Finland	4
Erhållande av uppehållstillstånd samt olika typer av uppehållstillstånd	5
Integration och social trygghet	5
Registrering som arbetssökande	5
Inledande kartläggning	6
Integrationsplan	6
Att omfattas av Finlands lagstiftning om bosättningsbaserad social trygghet	7
Arbetsmarknadsstöd	7
Arbetslöshetsdagpenning	8
Arbetsmarknadsstöd i form av integrationsstöd fram till ingången av 2015	8
Utkomststöd	8
Invandrarnas sysselsättning och ställning på arbetsmarknaden	9
2.2 Den internationella utvecklingen	10
Sverige.....	10
Danmark	10
Tyskland	11
Europeiska unionens lagstiftning	11
3 MÅLSÄTTNING OCH DE VIKTIGASTE FÖRSLAGEN	11
4 PROPOSITIONENS KONSEKVENSER	13
Ekonomiska konsekvenser	13
Konsekvenser för myndigheterna	14
Övriga samhällseliga konsekvenser	14
5 BEREDNINGEN AV PROPOSITIONEN	15
6 SAMBAND MED ANDRA PROPOSITIONER	15
DETALJMOTIVERING	16
1 LAGFÖRSLAG	16
1.1 Lagen om utkomstskydd för arbetslösa	16
1 kap. Allmänna bestämmelser	16
9 kap. Integrationsstöd	16
1.2 Lagen om främjande av integration	17
1.3 Lagen om tillämpning av lagstiftningen om bosättningsbaserad social trygghet	17
2 kap. Tillämpning av lagstiftningen om social trygghet	17
2 IKRAFTTRÄDANDE	18
3 FÖRHÅLLANDE TILL GRUNDLAGEN SAMT LAGSTIFTNINGSORDNING	18
LAGFÖRSLAG	21
1. Lag om temporär ändring av lagen om utkomstskydd för arbetslösa	21
2. Lag om temporär ändring av 19 § i lagen om främjande av integration	23
3. Lag om upphävande av 3 a § 2 mom. 2 punkten i lagen om tillämpning av lagstiftningen om bosättningsbaserad social trygghet	24
BILAGA	25
PARALLELLTEXTER	25

RP 169/2016 rd

1. Lag om temporär ändring av lagen om utkomstskydd för arbetslösa.....	25
2. Lag om temporär ändring av 19 § i lagen om främjande av integration	28

ALLMÄN MOTIVERING

1 Inledning

Flyktingkrisen i världen har förvärrats och migrationen till Europa ökat explosionsartat på ett aldrig tidigare skådat sätt. Enligt Förenta nationernas flyktingkommissariats bedömning har upp till 60 miljoner människor varit tvungna att lämna sina hem under 2015. Betydande orsaker till den påtvingade migrationen är de utdragna konflikterna i Syrien, Irak och Afghanistan samt kriserna i Afrikas horn och Västafrika. Närmare en miljon människor har flytt undan konflikterna och korsat Medelhavet för att ta sig till Europa.

Vid utgången av 2015 hade det till Finland kommit 32 476 asylsökande, medan antalet sökande under hela 2014 var sammanlagt 3 651. Av dessa asylsökande kommer enligt uppskattning 35 procent att beviljas uppehållstillstånd. Det är den största invandringsvågen i Finlands samtidshistoria. Det uppskattades att det också i år skulle komma ett betydande antal asylsökande till Finland, men antalet ligger nu ändå på samma nivå som tidigare år. Fram till augusti 2016 har det kommit ca 4 000 asylsökande till Finland. Man måste se till att invandrarna integreras effektivt och kommer in på den finländska arbetsmarknaden. Ett syfte med lagförslaget är att dimensionera tryggheten av invandrarnas grundläggande försörjning så att det med beaktande av den offentliga ekonomin och samhällsekonomin är på en hållbar nivå. Ett syfte är att minska de faktorer som attraherar asylsökande till Finland.

I de invandrings- och asylpolitiska åtgärder som statsminister Juha Sipiläs regering offentliggjorde den 11 september 2015 och den 8 december 2015 har man satt som mål att för asylsökande som beviljats uppehållstillstånd skapa ett eget integrationssystem, inom vilket stödet i princip är lägre än arbetsmarknadsstödet. För att stödet ska betalas ut ska det fortsättningsvis krävas att personen anmäler sig till Arbetskraftsmyndigheten, och stödet ska förutsätta ett aktivt deltagande i integrationsfrämjande åtgärder. Regeringens mål är att effektivt integrera dem som beviljats asyl och att få kontroll över asylkostnaderna.

2 Nuläge

2.1 Lagstiftning och praxis

Ansökan om internationellt skydd i Finland

Personer som sökt internationellt skydd kan under de förutsättningar som föreskrivs i utlänningslagen (301/2004) få asyl eller uppehållstillstånd som beviljas på grund av alternativt skydd. Villkoren för beviljande av asyl och uppehållstillstånd på grund av alternativt skydd grundar sig på Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/95/EU om normer för när tredjelandsmedborgare eller statslösa personer ska anses berättigade till internationellt skydd, för en enhetlig status för flyktingar eller personer som uppfyller kraven för att betecknas som subsidiärt skyddsbehövande, och för innehållet i det beviljade skyddet (nedan skyddsgrundsdirektivet). I Förenta nationernas konvention angående flyktingars rättsliga ställning (FördrS 77—78/1968, nedan flyktingkonventionen) och i protokollet till konventionen från 1967 definieras dessutom på vilka grunder en person kan beviljas flyktingstatus.

Personer som söker internationellt skydd ska vid ankomsten till Finland meddela gränskontrollmyndigheten eller polisen att de vill ansöka om asyl i Finland. Mottagningspenning betalas till personer som söker internationellt skydd i syfte att trygga den oundgängliga försörjning som en person behöver för ett människovärdigt liv samt för att främja personens möjligheter att klara sig på egen hand, om personen är i behov av stöd och inte kan få sin försörjning ge-

nom förvärvsarbete, andra inkomster eller tillgångar, genom omvårdnad från en sådan persons sida som är försörjningspliktig gentemot honom eller henne eller på något annat sätt.

Erhållande av uppehållstillstånd samt olika typer av uppehållstillstånd

Ansökan om internationellt skydd avgörs och behandlas av Migrationsverket. Migrationsverket bedömer först om sökanden uppfyller villkoren för beviljande av asyl. Om villkoren för beviljande av asyl inte är uppfyllda undersöks det om villkoren för beviljande av uppehållstillstånd på grund av alternativt skydd uppfylls. Om villkoren för beviljande av internationellt skydd inte uppfylls, är det möjligt att bevilja uppehållstillstånd också på någon annan i utlänningslagen angiven grund.

Migrationsverket beviljade 2015 sammanlagt 20 709 första uppehållstillstånd. Av uppehållstillstånden beviljades 6 036 av familjeskäl och 5 869 på grund av studier. Sammanlagt 7 466 beslut om uppehållstillstånd som grundade sig på asylansökan fattades 2015. Det gavs 1 628 positiva beslut som grundade sig på internationellt skydd och 251 beslut som grundade sig på andra orsaker. Andelen asylansökningar som resulterade i ett positivt beslut var således 25 procent. Resterande 75 procent ledde till negativa beslut, förföll eller avvisades utan prövning. I statistiken för 2015 syns de asylansökningar som lämnades in under året inte i någon betydande utsträckning.

EU-medborgare och därmed jämförbara medborgare i EES-länder och Schweiz behöver inte uppehållstillstånd för att resa in i eller arbeta i Finland. Det är möjligt för dem att vistas i landet kortare tid än tre månader utan administrativa formaliteter. Om en person vistas i Finland i mer än tre månader är han eller hon i enlighet med utlänningslagen skyldig att registrera sin uppehållsrätt vid en polisinrättning. En förutsättning för registrering är antingen ekonomisk aktivitet eller annars tryggad försörjning. Polisen beviljar dessutom första uppehållstillstånd för utländska familjemedlemmar till finska medborgare som vistas i landet och för sådana familjemedlemmars minderåriga ogifta barn.

Integration och social trygghet

När en person som kommit till Finland från utlandet har beviljats uppehållstillstånd av kontinuerlig karaktär och när det för personen har registrerats en hemkommun i magistratens befolkningsdatasystem, har personen rätt till offentliga social- och hälsovårdstjänster på samma sätt som andra personer med hemkommun i Finland. Även sådana personer som kommit till Finland som har beviljats ett uppehållstillstånd som ger rätt till minst ett års tillfällig vistelse och som med beaktande av förhållandena som helhet har för avsikt att stadigvarande bosätta sig i Finland får en hemkommun.

Registrering som arbetssökande

Bestämmelser om villkoren för registrering som arbetssökande finns i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice (916/2012). En enskild kunds jobbsökning vid arbets- och näringsbyrån inleds den dag då kunden elektroniskt begär det via den för ändamålet avsedda nättjänsten eller personligen på arbets- och näringsbyrån. Andra än medborgare i EU- och EES-stater och Schweiz och deras familjemedlemmar registreras som arbetssökande, om de har rätt att förvärvsarbета på basis av ett uppehållstillstånd och tillståndet inte är förenat med några begränsningar som gäller arbetsgivaren.

För andra än medborgare i EU- och EES-stater och Schweiz och deras familjemedlemmar upphör jobbsökningen att vara i kraft om de inte längre uppfyller ovannämnda villkor för regi-

strering av utlänningar som arbetssökande t.ex. på grund av att uppehållstillståndet upphört att gälla.

Upphållstillståndet påverkar förutom villkoren för registrering som arbetssökande också de arbetskraftspolitiska förutsättningar för erhållande av arbetslöshetsförmåner som det föreskrivs om i lagen om utkomstskydd för arbetslösa. Enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa har en person som inte är finsk medborgare inte rätt till arbetsmarknadsstöd, om han eller hon har rätt att förvärvsarbeta på basis av ett tillfälligt uppehållstillstånd.

Inledande kartläggning

På den som har ett giltigt uppehållstillstånd enligt utlänningslagen tillämpas lagen om främjande av integration (1386/2010). Lagen tillämpas även på den vars uppehållsrätt har registrerats eller för vilken det har beviljats ett uppehållskort i enlighet med utlänningslagen. Syftet med lagen är att stödja och främja integration och invandrares möjligheter att aktivt delta i samhällsverksamheten i Finland. Invandrarens behov av integrations- och sysselsättningsfrämjande åtgärder och service bedöms preliminärt i den inledande kartläggningen, som startas av antingen kommunen eller arbets- och näringsbyrån. Invandrare erbjuds också basinformation om det finländska samhället och om möjligheterna att få stöd för integrationen.

Arbets- och näringsbyrån ska inleda den inledande kartläggningen för en invandrare som är en sådan arbetslös arbetssökande som avses i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice (916/2012). Kommunen ska inleda den inledande kartläggningen för en invandrare som annat än tillfälligt får utkomststöd i enlighet med lagen om utkomststöd (1412/1997). Den inledande kartläggningen ska påbörjas inom två månader från det att klientrelationen inleddes eller begäran om invandrarens inledande kartläggning lämnades.

Integrationsplan

Utifrån den inledande kartläggningen bedömer arbets- och näringsbyrån eller kommunen om invandraren behöver en integrationsplan. Integrationsplanen är en personlig plan för invandraren i fråga om de åtgärder och den service vars syfte är att stödja invandrarens möjligheter att inhämta tillräckliga kunskaper i finska eller svenska och andra kunskaper och färdigheter som behövs i samhället och arbetslivet och främja invandrarens möjligheter att delta som en likvärdig medlem i samhällsverksamheten. Utöver studier i finska eller svenska kan man i integrationsplanen komma överens om undervisning i invandrarens eget modersmål, samhällsorienterad undervisning, läs- och skrivundervisning samt undervisning som kompletterar den grundläggande utbildningen, integrationsutbildning och andra individuella åtgärder som främjar integration.

En invandrare har rätt till integrationsplan, om han eller hon är arbetslös arbetssökande enligt lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice (916/2012) eller annat än tillfälligt får utkomststöd enligt lagen om utkomststöd (1412/1997). En integrationsplan kan utarbetas även för en annan invandrare, om han eller hon med stöd av den inledande kartläggningen bedöms vara i behov av en plan för att integrationen ska främjas. Den första integrationsplanen ska göras upp senast inom tre år från det att det första uppehållstillståndet eller uppehållskortet beviljades eller uppehållsrätten registrerades. Den första integrationsplanen görs upp för högst ett år.

Varaktigheten av invandrarens integrationsplan bestäms individuellt utifrån hans eller hennes egna mål, arbets- och utbildningshistoria och de åtgärder som planerats och tillhandahållits för honom eller henne. Den tid som berättigar till en integrationsplan är dock högst tre år från det att den första integrationsplanen undertecknades. Varaktigheten av integrationsplanen kan för-

längas med högst två år, om det är motiverat på grund av att invandraren behöver särskilda åtgärder för att integreras. Om integrationsplanen tillfälligt inte har kunnat genomföras på grund av skada, sjukdom, moderskaps-, faderskaps- eller föräldraledighet eller av någon annan jämförbar orsak, kan den maximala tid som berättigar till integrationsplan förlängas på motsvarande sätt.

Att omfattas av Finlands lagstiftning om bosättningsbaserad social trygghet

Enligt lagen om tillämpning av lagstiftningen om bosättningsbaserad social trygghet (1573/1993) tillämpas lagstiftningen om social trygghet på en person som flyttar till Finland, om det med beaktande av personens helhetssituation anses att han eller hon flyttar till Finland för att stadigvarande bosätta sig här och om han eller hon dessutom har ett gällande uppehållstillstånd som ger rätt till minst ett års vistelse i landet eller av särskilda skäl tillstånd för kortare tid. I lagen nämns dessutom faktorer som visar att en person bosätter sig stadigvarande i Finland. Som en sådan faktor beaktas det att personen är flykting eller har fått uppehållstillstånd i Finland på grund av alternativt skydd eller humanitärt skydd. Med flykting avses en utlänning som har fått asyl i Finland eller som tagits till Finland inom flyktingkvoten och beviljats uppehållstillstånd på grund av flyktingskap eller som är en familjemedlem till en sådan utlänning, om familjemedlemmen ska betraktas som flykting och har fått uppehållstillstånd på grund av familjeband. Utlänningslagen ändrades genom lag 332/2016 som trädde i kraft den 16 maj 2016 så att humanitärt skydd inte längre utgör en grund för uppehållstillstånd enligt lagen.

Huruvida en person bosätter sig stadigvarande i Finland bedöms utgående från personens helhetssituation. Det väsentliga i frågan är utöver personens egen uppfattning av flyttningens karaktär även andra omständigheter som kan påvisas objektivt, t.ex. syftet med och karaktären av flyttningen, personens band till Finland, arbetsavtal, familjeband och andra omständigheter som anges i handlingar. Om personen har beviljats kontinuerligt uppehållstillstånd anses han eller hon i allmänhet vara stadigvarande bosatt i Finland.

En person som har flyttat till Finland för att bosätta sig här har rätt till den sociala trygghet som Folkpensionsanstalten verkställer, såsom sjukförsäkringsförmåner, arbetsmarknadsstöd, allmänt bostadsbidrag eller barnbidrag, på samma villkor som andra som är stadigvarande bosatta i Finland. Utöver kravet på bosättning måste även de övriga villkoren för att få förmånen uppfyllas.

Arbetsmarknadsstöd

Arbets- och näringsbyråerna har huvudansvaret för integrationen av invandrare som anmält sig som arbetssökande. Byråerna ansvarar tillsammans med närings-, trafik- och miljöcentralerna för ordnandet av arbetskraftsservice som främjar och stöder integrationen, läs- och skrivundervisning samt grundläggande utbildning för invandrare som registrerat sig som arbetssökande.

Till en person som inte uppfyller arbetsvillkoret och som inte har någon sådan utbildning efter grundskolan eller gymnasiet som leder till examen och ger yrkesfärdigheter, betalas arbetsmarknadsstöd efter en väntetid på 21 veckor. Väntetiden uppfylls när personen, efter att ha registrerat sig som arbetssökande, i sammanlagt 21 veckor har varit i arbete, har varit sysselsatt i företagsverksamhet, har varit arbetslös arbetssökande vid arbets- och näringsbyrån eller har deltagit i annan sysselsättningsfrämjande service än arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte.

Under tiden för integrationsplanen betalas i enlighet med lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002) arbetslöshetsförmån, om personen har anmält sig som arbetssökande vid ar-

bets- och näringsbyrån. En person kan få rätt till arbetslöshetsförmån om han eller hon anses vara arbetslös arbetssökande och om personen är beredd att arbeta heltid och att delta i arbets- och näringsbyråns service, genom vilken man förbättrar möjligheterna att få jobb och stöder integrationen. Arbetsmarknadsstöd betalas tidigast från och med den dag då invandraren har anmält sig som arbetslös arbetssökande.

Arbetslöshetsdagpenning

Rätten till arbetslöshetsdagpenning som betalas i enlighet med lagen om utkomstskydd för arbetslösa uppstår genom arbete. Till dem som är försäkrade i en arbetslöshetskassa i enlighet med lagen om arbetslöshetskassor (603/1984) betalas arbetslöshetsdagpenning i form av inkomstrelaterad dagpenning och till andra i form av grunddagpenning. En person har rätt till arbetslöshetsdagpenning om han eller hon bor i Finland, har anmält sig som arbetslös arbetssökande, söker heltidsarbete, är arbetsför, står till förfogande för arbetsmarknaden och uppfyller arbetsvillkoret. En löntagares arbetsvillkor uppfylls då personen har varit i lönearbete i minst 26 kalenderveckor under en granskningsperiod om 28 månader. Arbetsvillkoret uppfylls om arbetstiden är minst 18 timmar per vecka och lönen är kollektivavtalsenlig eller, om det inte finns något kollektivavtal, minst 1 173 euro i månaden. Det finns egna motsvarande bestämmelser om uppfyllande av företagares arbetsvillkor.

Arbetsmarknadsstöd i form av integrationsstöd fram till ingången av 2015

Fram till ingången av 2015 tryggades invandrarens försörjning under tiden för integrationsplanen genom arbetsmarknadsstöd som betalades i form av integrationsstöd. Integrationsplanen är en i 1 kap. 5 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa avsedd plan som ersätter sysselsättningsplanen. Kommunen eller arbets- och näringsbyrån utarbetar integrationsplanen tillsammans med invandraren.

Integrationsstödet bestod tidigare av arbetsmarknadsstöd enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa och av utkomststöd enligt lagen om utkomststöd. Sedan ingången av 2015 slopades integrationsstödet, och man började betala arbetsmarknadsstöd eller utkomststöd under tiden för integrationsplanen. Det arbetsmarknadsstöd som betalas under tiden för integrationsplanen ändras alltså inte längre till arbetsmarknadsstöd i form av integrationsstöd. Bestämmelser om rätten till arbetslöshetsförmån under tiden för integrationsplanen finns i 19 § i lagen om främjande av integration. Syftet med ändringen var att förenkla verkställigheten av systemet med utkomstskydd för arbetslösa i arbets- och näringsbyråerna och vid Folkpensionsanstalten, och för invandraren hade det ingen betydelse vad stödet kallades.

Utkomststöd

Kommunplaceringen av personer som omfattas av internationellt skydd sker på basis av avtal mellan staten och kommunen. Målet har varit att en närings-, trafik- och miljöcentral ska placera asylsökande och kvotflyktingar som fått uppehållstillstånd i kommunerna. Enligt lagen om utkomststöd beviljas utkomststöd av den kommun inom vilken personen eller familjen stadigvarande vistas.

När en person som på basis av uppehållstillstånd vistas i Finland ansöker om utkomststöd, utreds det först om sökanden har rätt till förmåner som är primära i förhållande till utkomststödet, såsom sjukdagpenning, arbetslöshetsdagpenning eller arbetsmarknadsstöd. Rätten till utkomststöd fastställs i enlighet med lagen om utkomststöd. Staten ersätter i högst tre år kommunen för de kostnader som föranletts av utkomststödet till en person som beviljats internationellt skydd.

Invandrarnas sysselsättning och ställning på arbetsmarknaden

Antalet personer med utländsk bakgrund som bor i Finland har stadigt ökat och var vid utgången av 2014 redan 323 000. Under 2015 ökade invandringen i synnerhet i och med dem som kom till Finland som asylsökande. I undersökningen Arbete och välfärd hos personer med utländsk härkomst (Ulkomaista syntyperäa olevien työ ja hyvinvointi, UTH), som Statistikcentralen, Institutet för hälsa och välfärd och Arbetshälsoinstitutet genomförde 2013—2015, finns en omfattande beskrivning av orsakerna till invandringen samt av invandrarnas språkkunskaper, utbildning och ställning på arbetsmarknaden. Invandrarnas ställning på arbetsmarknaden har dessutom beskrivits i inrikesministeriets och arbets- och näringsministeriets publikation Migrations- och integrationspolitiken 2011—2014.

De personer med utländsk bakgrund som bor i Finland utgör inte en enhetlig grupp. Vissa är högutbildade personer som flyttat till Finland på grund av arbete, medan andra är icke läs- och skrivkunniga personer som lämnat sitt hemland på grund av krig. Utbildningsstrukturen hos 25—54-åringarna med utländsk bakgrund varierar beroende på orsakerna till invandringen. Bland dem med flyktningbakgrund har två av fem högst slutfört den grundläggande utbildningens lärokurs eller en motsvarande lärokurs, och 18 procent har avlagt en examen på högre nivå. Utbildningsstrukturen hos dem som invandrat på grund av arbete är omvänd. Ungefär två av fem har utbildning på högre nivå, och 17 procent har grundläggande utbildning eller motsvarande bakgrund. Det blir mer sannolikt att en person har en examen på andra stadiet ju längre personen har bott i landet, och en fjärdedel av de examina som personer med utländsk bakgrund har är avlagda i Finland. Huruvida en person har avlagt studier i Finland påverkas av hur gammal personen var när han eller hon invandrade och av hur länge han eller hon har bott i Finland.

År 2014 var sysselsättningsgraden för personer med utländsk bakgrund bättre för dem som bott längre i landet: sysselsättningsgraden för dem som bott här i mindre än fem år var 56 procent, medan den för dem som bott här i mer än tio år var 69 procent. Sysselsättningsgraden förklaras i synnerhet av att sysselsättningsgraden för kvinnor hade stigit från 40 procent till 67 procent. Sysselsättningsgraden för personer med finländsk bakgrund år 2014 var 73,7 procent. Under de fem första åren var sysselsättningsgraden för dem som invandrat på grund av arbete 89 procent, för dem som invandrat av familjeskäl 39 procent och för dem som kommit till Finland som flyktingar uppskattningsvis 30 procent.

De faktorer som förhindrar sysselsättning kan delas in i strukturella faktorer och faktorer som har att göra med att personen är invandrare. Strukturella faktorer är exempelvis utbudet och efterfrågan på arbetsmarknaden, de administrativa processer som stöder sysselsättning samt arbetsgivarnas attityder. Faktorer som har att göra med att personen är invandrare är brister i språkkunskaperna, i den utbildning som behövs på arbetsmarknaden, i yrkeskompetensen och i kunskapen om hur arbetsmarknaden fungerar. Avsaknad av sociala nätverk kan också vara en betydande faktor, eftersom en del av arbetsplatserna tillsätts på annat sätt än genom en formell ansökningsprocess.

Enligt UTH-undersökningen var det lågutbildade personer, personer med svaga kunskaper i finska eller svenska, personer som bott kort tid i Finland och personer med flyktningbakgrund som oftast saknade arbete 2014. Sett till bakgrundslandet stod personer med bakgrund i Mellanöstern och Afrika oftast utanför arbetslivet. Av dem saknade över hälften arbete 2014. Många bedömer själva att det främst är bristande språkkunskaper som utgör ett hinder för sysselsättning. Sociala nätverk och det att man svarade på platsanmälningar var de faktorer som hade den bästa sysselsättningsfrämjande inverkan.

2.2 Den internationella utvecklingen

Sverige

Enligt Sveriges lagstiftning har de som fått asyl rätt till bosättningsbaserade förmåner från och med det att uppehållstillstånd beviljats. Den som följer en etableringsplan har rätt till etableringsersättning. Deltagande på heltid i etableringsinsatser enligt etableringsplanen berättigar till en daglig ersättning om 308 kronor, dvs. 33 euro. Beloppet av ersättningen beror på deltagandet i etableringsinsatser, så att den som deltar till 75 procent har rätt till en ersättning om 231 kronor, den som deltar till 50 procent har rätt till en ersättning om 154 kronor och den som deltar till 25 procent har rätt till en ersättning om 77 kronor. Ersättningen betalas för fem dagar i veckan under högst två års tid. En person kan ha rätt till underhållsstöd, bostadsbidrag och barnbidrag samtidigt som han eller hon får etableringsersättning.

Den som får etableringsersättning och har barn som är under 20 år har rätt till etableringstillägg. Den som bor ensam utan barn kan ha rätt till bostadsersättning. Bostadsersättningen uppgår till högst 3 900 kronor i månaden efter en självrisk på 1 800 kronor. Etableringstilläggets och bostadsersättningens belopp beror på deltagandet i etableringsinsatser.

En person har rätt till en etableringsplan om han eller hon nyligen har fått uppehållstillstånd som flykting eller flyttat till en anhörig som har fått uppehållstillstånd som flykting för högst sex år sedan. Etableringsinsatser gäller för den som är 20—64 år samt för den som är 18—19 år och saknar föräldrar i Sverige.

Danmark

I Danmark trädde lagstiftning om integrationsersättning (integrationsydelse) i kraft den 1 september 2015. Integrationsersättning betalas oberoende av medborgarskap till alla som inte har annan försörjning och som under de senaste åtta åren har bott i Danmark i mindre än sju år. Lagen kan dock inte tillämpas på EU-medborgare på grund av kraven i unionens lagstiftning. I praktiken är det således tredjelandsmedborgare som kommer till Danmark samt danska medborgare som kommer från ett tredjeland och som inte uppfyller kravet på bosättningsstad som har rätt till integrationsersättning.

Integrationsersättningen är ca 50 procent av ersättningen till dem som uppfyller kravet på bosättningsstad (kontanthjälp). Nivån på integrationsersättningen har fastställts på basis av nivån på det utbildningsstöd som betalas till unga arbetslösa utan utbildning. Utbildningsstödet är inte ett egentligt studiestöd. En ensam, barnlös person får en integrationsersättning på 5 945 danska kronor per månad, dvs. 797 euro. Integrationsersättningen till personer med familj är högre. Utöver integrationsersättningen betalas en ytterligare ersättning på 1 500 kronor, dvs. ca 200 euro, till personer som avlagt ett språkprov i danska.

Den som får integrationsersättning omfattas av Danmarks bosättningsbaserade system och har rätt till offentlig hälso- och sjukvård. Tandvård kan fås vid behov. Den som omfattas av det bosättningsbaserade systemet har även rätt till stöd för boende. Den som får integrationsersättning omfattas dessutom av barnbidragssystemet. För att någon som inte är EU-medborgare ska ha rätt till fullt barnbidrag krävs det dock att personen har bott i Danmark i två år. Rätten till barnbidrag är graderad så, att när en förälder har bott i landet i sex månader uppgår bidraget till en fjärdedel av det fulla barnbidraget, och när föräldern har bott i landet i ett år uppgår bidraget till hälften av det fulla beloppet. Kravet på bosättningsstad tillämpas inte på EU-medborgare.

Tyskland

Tysklands system för social trygghet utgörs av fem avgiftsbaserade lagstadgade socialförsäkringssystem. De fem systemen gäller sjukförsäkring, långvårdsförsäkring, pensionsförsäkring, olycksfallsförsäkring och arbetslöshetsförsäkring. Utöver de avgiftsbaserade systemen har Tyskland ett skattefinansierat socialvårdssystem, genom vilket förmåner beviljas efter behovsprövning, utan att avgifter som betalats till systemet tas i beaktande.

En person som beviljas asyl eller flyktingstatus får samma rätt till skattefinansierade socialvårdsförmåner som andra stadigvarande bosatta i Tyskland. Även arbetsföra personer som fått permanent uppehållstillstånd på grund av alternativt skydd har i regel samma rätt till dessa förmåner. Grundtrygghetsförmånen för arbetssökande är en behovsprövad sistahandsförmån som betalas om en persons försörjning inte är tryggad genom arbetsinkomster eller andra sociala förmåner. År 2016 uppgår förmånen för en ensamboende eller ensamförsörjare till 404 euro per månad. I Tyskland finns det integrationskurser och yrkesinriktade språkkurser för invandrare. Att utan grundad anledning utebli från en sådan kurs kan leda till att grundtrygghetsförmånen för arbetssökande sänks.

Europeiska unionens lagstiftning

Bestämmelser om internationellt skydd finns i skyddsgrundsdirektivet, som syftar till att garantera för det första att medlemsstaterna tillämpar gemensamma kriterier för att fastställa vem som har ett behov av internationellt skydd och för det andra att en miniminivå av förmåner är tillgänglig för dessa personer i samtliga medlemsstater.

Enligt artikel 29 i skyddsgrundsdirektivet ska medlemsstaterna se till att personer som beviljats internationellt skydd i den medlemsstat som har beviljat sådant skydd får samma nödvändiga sociala stöd som det som tillhandahålls medborgare i den medlemsstaten. Medlemsstaterna får begränsa det sociala stödet till personer som innehar status som subsidiärt skyddsbehövande till att gälla endast grundläggande förmåner, som då ska tillhandahållas på samma nivåer och på samma villkor som för medborgare. Den begränsning av det sociala stödet till att gälla endast grundläggande förmåner som det föreskrivs om i skyddsgrundsdirektivet innebär att stödet omfattar åtminstone minimiinkomststöd, bistånd vid sjukdom eller graviditet samt föräldraersättning, i den mån dessa förmåner beviljas medborgare i enlighet med nationell rätt.

När det handlar om integrationsfrämjande åtgärder ska medlemsstaterna i enlighet med artikel 34 i skyddsgrundsdirektivet, för att underlätta integrationen i samhällslivet av personer som har beviljats internationellt skydd, säkerställa tillgång till sådana integrationsprogram som de finner lämpliga för att ta hänsyn till de särskilda behoven för personer som innehar flyktingstatus eller subsidiär skyddsstatus, eller skapa villkor som säkerställer tillgång till sådana program.

3 Målsättning och de viktigaste förslagen

I denna proposition föreslås det att det ska betalas integrationsstöd till invandrare som har fått uppehållstillstånd och som har anmält sig som arbetslös arbetssökande. Integrationsstödet syftar till att stödja och främja invandrades integration och möjligheter att aktivt delta i samhällsverksamheten i Finland. Genom individuella integrationstjänster, som omfattar bl.a. språkundervisning, främjar integrationsplanen att personer som har fått uppehållstillstånd integreras i det finländska samhället och får tillträde till arbetsmarknaden. Det föreslås att integrationsstödet som betalas för denna tid ska vara 90 procent av beloppet av grunddagpenningen.

För betalningen av integrationsstödet ska en definition av invandrare tas in i lagen om utkomstskydd för arbetslösa. Enligt den föreslagna definitionen ska, när lagen tillämpas, med invandrare avses en person som under tio år omedelbart före flytten till Finland och registreringen som arbetslös arbetssökande inte har omfattats av lagen om tillämpning av lagstiftningen om bosättningsbaserad social trygghet på grundval av bosättning, arbete eller företagsverksamhet i Finland. Dessutom förutsätts gällande uppehållstillstånd, registrering av uppehållsrätt eller uppehållskort i enlighet med vad som förutsätts i utlänningslagen. Integrationsstöd ska således betalas till en begränsad personkrets som helt saknar koppling till Finland eller som har en avlägsen koppling till landet. Det personrelaterade tillämpningsområdet för integrationsstödet ska omfatta såväl medborgare i Europeiska unionen som personer från tredjeländer. Av finska medborgare krävs enligt utlänningslagen inte uppehållstillstånd, registrering av uppehållsrätt eller uppehållskort.

Det föreslagna integrationsstödet ska kunna betalas också till personer med finskt medborgarskap. I praktiken kan det i enskilda fall förekomma att en finsk medborgare eller en multimedborgare som också är finsk medborgare har levt hela sitt liv utomlands och inte nödvändigtvis kan någon finska eller svenska vid flytten till Finland eller har svaga språkkunskaper. Syftet med lagen om främjande av integration är inte att främja integration av finska medborgare. För finska medborgare som flyttar hit ordnas det stödåtgärder som en del av den sedvanliga basservicen, och deras servicebehov beaktas t.ex. i sysselsättningsplanen.

För att integrationen ska lyckas är det viktigt att integrationsåtgärderna påbörjas så snabbt som möjligt efter att ansökan om uppehållsrätt har avgjorts. Integrationsåtgärderna kan dock påbörjas oberoende av om personen enligt lagen om tillämpning av lagstiftningen om bosättningsbaserad social trygghet omfattas av den sociala trygghet som Folkpensionsanstalten verkställer. Enligt förslaget ska rätten till integrationsstöd inte basera sig på bosättning i Finland, som fallet är med arbetsmarknadsstödet. Integrationsstödet ska, när de övriga kriterierna uppfylls, garantera den grundläggande försörjningen under tiden för integrationsåtgärderna från och med det att anmälan som arbetslös arbetssökande har gjorts, oberoende av om personen på det sätt som avses i lagen om tillämpning av lagstiftningen om bosättningsbaserad social trygghet är en i Finland bosatt person och därmed annars omfattas av den sociala trygghet som Folkpensionsanstalten verkställer.

I propositionen föreslås det att integrationsstödet ska vara 90 procent av beloppet av grunddagpenningen. Integrationsstödet ska betalas med barnförhöjning för de barn som stödmottagaren försörjer och som är i Finland med stödmottagaren. Under tiden för sysselsättningsfrämjande service som överenskommits i en integrationsplan ska integrationsstöd betalas med förhöjningsdel i likhet med vad som föreskrivs om arbetsmarknadsstöd i 7 kap. 5 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

I övrigt ska på integrationsstöd tillämpas vad som annanstans i lag föreskrivs om arbetsmarknadsstöd. Därmed ska bl.a. väntetiden på 21 veckor i enlighet med 7 kap. 2 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa gälla även mottagare av integrationsstöd. Likaså kan t.ex. kostnadsersättning som enligt lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice betalas till den som får arbetsmarknadsstöd betalas också till den som får integrationsstöd.

Enligt lagen om främjande av integration bestäms varaktigheten av integrationsplanen individuellt utifrån invandrarens egna utgångspunkter och omständigheter. Den tid som berättigar till en integrationsplan är i regel tre år från det att den första integrationsplanen undertecknades. Det föreslås att integrationsstöd också ska betalas i högst tre år från och med det att invandraren första gången har anmält sig som arbetslös arbetssökande vid arbets- och näringsbyrån. En entydigt fastställd tid är tydlig för förmånstagaren samt administrativt okomplicerad

och därmed motiverad, trots att varaktigheten av integrationsplanen av grundad anledning kan förlängas till högst fem år.

I propositionen föreslås det dessutom att 3 a § 2 mom. 2 punkten i lagen om tillämpning av lagstiftningen om bosättningsbaserad social trygghet ska upphävas. Bestämmelser om rätten till bosättningsbaserad social trygghet för personer som flyttar till landet finns i lagen om tillämpning av lagstiftningen om bosättningsbaserad social trygghet. Enligt 3 a § i den lagen bedöms det utgående från personens helhetssituation om personen bosätter sig stadigvarande i Finland. I paragrafens 2 mom. räknas det upp en rad faktorer som kan anses visa att en person bosätter sig här stadigvarande. I 2 punkten i momentet finns en bestämmelse enligt vilken också flyktingskap eller uppehållstillstånd på grund av ett behov av internationellt skydd är en faktor som ska beaktas vid bedömningen av om en person är stadigvarande bosatt i Finland. I tillämpningspraxis har detta blivit en avgörande faktor vid bedömningen av om en person är stadigvarande bosatt i landet.

Bestämmelsen i 2 punkten härstammar från en tid då de huvudsakliga grupper av invandrare som kom till Finland, utöver återvändande finska medborgare, var medborgare i Europeiska unionen samt så kallade kvotflyktingar. Att dessa olika grupper jämställdes med stadigvarande bosatta utan att andra faktorer togs i beaktande baserade sig på antagandet att personerna varaktigt stannar i Finland. Orsakerna till och varaktigheten av invandringen har sedermera förändrats och blivit mer varierande. Man vistas i och kommer till Finland av många olika orsaker, på olika grunder och för olika lång tid. Rörligheten riktar sig på motsvarande sätt också bort från Finland. Bedömningen av om en person är stadigvarande bosatt i Finland måste numera vara avsevärt mångsidigare. Det är viktigt att inte olika grupper behandlas olika utan grund. Med stöd av vad som anförts ovan föreslås det att 3 a § 2 mom. 2 punkten upphävs. Till följd av detta ska bosättning i Finland bedömas på samma grunder för alla personer som kommer till landet, i enlighet med helhetsbedömningen i 3 a §.

Syftet med den föreslagna ändringen är inte att strama åt de förutsättningar på basis av vilka det med stöd av lagen bedöms om en person är stadigvarande bosatt i Finland. Syftet med ändringen är att betona betydelsen av en helhetsbedömning när det bedöms om en person är stadigvarande bosatt i Finland. Bedömningen i enlighet med lagen om tillämpning av lagstiftningen om bosättningsbaserad social trygghet kan då bättre svara på det rådande läget vad gäller invandring och personers rörlighet. Orsaken till invandringen liksom personens egen uppfattning av flyttningens karaktär ska fortsättningsvis vara en faktor som beaktas vid bedömningen av om personen bosätter sig här stadigvarande, med vid helhetsbedömningen ska de personer som flyttar till Finland behandlas mera jämlikt. Ett av spetsprojekten i statsminister Sipiläs regeringsprogram är att utreda hur lagstiftningen om bosättningsbaserad social trygghet ska riktas på bästa sätt. I anslutning till spetsprojektet kommer också helhetsbedömningen vid tillämpningen av denna lag att utredas grundligare som helhet.

4 Propositionens konsekvenser

Ekonomiska konsekvenser

Vad gäller konsekvenserna för den offentliga ekonomin leder det faktum att invandrarna har framgång på arbetsmarknaden till en direkt minskning av inkomstöverföringarna och en direkt ökning av skatteinkomsterna. De föreslagna ändringarnas konsekvenser för den offentliga ekonomin blir att utgifterna för utkomstskyddet för arbetslösa sjunker.

Om integrationsstödet betalas ut i enlighet med förslaget gör utgifterna för integrationsstödet att statliga medel sparas till ett belopp av uppskattningsvis sammanlagt 22,4 miljoner euro under åren 2017—2019, varav uppskattningsvis 3,4 miljoner euro år 2017. Av detta belopp

skulle ca 1,6 miljoner euro sparas in på integrationsstöden till dem som kommer från flyktingländer och ca 1,8 miljoner euro på integrationsstöden till dem från andra länder. Konsekvenserna har bedömts med beaktande av inrikesministeriets prognoser över de första uppehållstillstånd som kommer att beviljas med anledning av asylansökningar och ansökningar om familjeåterförening under tiden 2016—2020, tidigare forskningsinformation om användningen av förmåner samt statistik över integrationsstödet för 2011—2014. Konsekvenserna beror på hur invandringen och invandrarnas sysselsättning utvecklas. Den föreslagna ändringen i stödnivån leder till att beloppet av de boendeutgifter som ska ersättas ökar när det gäller utkomststödet. Rätten till utkomststöd påverkas i hög grad av hyresnivån i bostadsområdet. I områden med hög genomsnittlig hyresnivå kompenseras sänkningen av integrationsstödet som mest i samma mån genom utkomststöd. Besparingarna inom den offentliga ekonomin kan bli mindre än förutspått på grund av ökade utgifter för utkomststödet.

När det kommer till konsekvenserna för hushållens ställning uppgår det vanliga arbetsmarknadsstödet år 2016 till ca 703 euro per månad utan den förhöjningsdel och den barnförhöjning som betalas ut under tiden för sysselsättningsfrämjande service. Det föreslagna integrationsstödet sänker beloppet av den förmån som tryggar försörjningen med 70 euro av bruttotoinkomsterna. Integrationsstödet ska liksom arbetsmarknadsstödet vara skattepliktig inkomst, vilket innebär att nedskärningens faktiska inverkan på de månatliga inkomsterna är ca 54 euro.

Konsekvenser för myndigheterna

Till största delen baserar sig de föreslagna ändringarna och det nya integrationsstödet på verkställandet av arbetsmarknadsstödet, och de leder således inte till några betydande förändringar i myndigheternas verksamhet. De föreslagna ändringarna har ingen betydande inverkan på arbetsmängden vid arbets- och näringsbyråerna. Folkpensionsanstaltens uppgifter ökar såtillvida att man där kommer att utreda om en person är invandrare enligt den definition som ska tas in i lagen samt i och med att betalningen av förmånen kräver utbildning och ändringar i utbetalningssystemet. Det administrativa förfarandet underlättas genom att man när det handlar om integrationsstöd inte behöver utreda om en person är stadigvarande bosatt i Finland eller inte. Denna aspekt behöver utredas när man ansöker om andra bosättningsbaserade sociala förmåner.

Övriga samhälleliga konsekvenser

Det föreslagna integrationsstödet riktas till arbetsföra unga invandrare som är arbetslösa arbetssökande, och det kommer att betalas ut från och med ingången av 2017. Den största invandrargruppen år 2015 var asylsökande. Av dem var 81 procent män och 19 procent kvinnor. Antalet uppehållstillstånd som beviljas till följd av ansökningar om internationellt skydd bedöms år 2016 vara 7 200, och under tiden 2017—2020 bedöms de vara 4 500 per år. Antalet positiva beslut om uppehållstillstånd på grund av internationellt skydd torde öka också på grund av de ansökningar om familjeåterförening som leder till positiva beslut. Det uppskattas att det kommer att beviljas ca 4 000 uppehållstillstånd genom familjeåterförening åren 2016—2019.

Könsfördelningen bland asylsökandena kommer att återspeglas i könsfördelningen bland dem som får integrationsstöd. Konsekvenserna koncentreras alltså i större utsträckning till det ena könet, vilket till stor del beror på befolkningsstrukturen bland dem som kom till landet 2015, och det bedöms att konsekvenserna kommer att jämnas ut i takt med att könsfördelningen bland invandrarna jämnas ut till följd av de uppehållstillstånd som beviljas genom familjeåterförening.

Det bedöms inte att de nu föreslagna ändringarna ensamma kommer att ha några betydande konsekvenser för sysselsättningen eller för hur aktivt deltagandet i integrationsåtgärderna är. För att effektivisera invandrarnas tillträde till arbetsmarknaden är det viktigaste att de snabbt börjar med integrationsfrämjande åtgärder och integreras effektivt.

Konsekvenserna av propositionen berör till väsentlig del arbetslösa invandrares rätt att få förmåner under tiden för integrationen. Nivån på de sociala förmånerna i Finland är allmänt taget lägre än i de andra nordiska länderna. Det gäller på motsvarande sätt också det föreslagna integrationsstödet.

Förslaget om att 3 a § 2 mom. 2 punkten i lagen om tillämpning av lagstiftningen om bosättningsbaserad social trygghet ska upphävas har inga betydande konsekvenser. Orsaken till invandringen och grunden för uppehållstillstånd ska fortsättningsvis beaktas i bedömningen av en persons helhetssituation. Det bedöms att majoriteten av dem som får uppehållstillstånd på grund av internationellt skydd flyttar till landet för att stadigvarande bosätta sig här, och grunden för uppehållstillståndet ska fortsättningsvis beaktas som en av de faktorer som påverkar personens situation.

5 Beredningen av propositionen

Regeringen offentliggjorde den 8 december 2015 ett asylpolitiskt åtgärdsprogram enligt vilket man ska utreda möjligheterna att ändra det sociala skyddet för invandrare så att de som har beviljats asyl har ett eget integrationssystem inom vilket stödet är lägre än arbetsmarknadsstödet. Denna proposition har beretts vid social- och hälsovårdsministeriet. Propositionen sändes på remiss till arbets- och näringsministeriet, justitieministeriet, inrikesministeriet, finansministeriet och Folkpensionsanstalten.

6 Samband med andra propositioner

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2017 och avses bli behandlad i samband med den.

DETALJMOTIVERING

1 Lagförslag

1.1 Lagen om utkomstskydd för arbetslösa

1 kap. Allmänna bestämmelser

2 §. *Förmåner.* Det föreslås att integrationsstödet fogas till paragrafens 1 mom. som en ny förmån i enlighet med lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

Det föreslås att det till paragrafens 2 mom. fogas en allmän beskrivning av integrationsstödet, enligt vilken stödet ska betalas till en invandrare som inte är berättigad till arbetslöshetsdagpenning.

5 §. *Definitioner.* Det föreslås att det till 1 mom. fogas en ny 16 punkt med definition av invandrare. En invandrare är en person som i enlighet med 3 § 3 punkten i lagen om främjande av integration vistas här annat än kortvarigt eller tillfälligt och som har tillbörlig uppehållsrätt enligt utlänningslagen. Vid tillämpningen av denna lag ska som invandrare dock inte betraktas en person som under de tio senaste åren före flytten till Finland och registreringen som arbetslös arbetssökande har omfattats av Finlands lagstiftning om bosättningsbaserad social trygghet på grundval av bosättning, arbete eller företagsverksamhet här i enlighet med vad som föreskrivs i lagen om tillämpning av lagstiftningen om bosättningsbaserad social trygghet.

Målgruppen för integrationsstödet ska således vara sådana personer som flyttar till Finland i regel första gången, som försöker komma in på arbetsmarknaden här, som inte har någon tidigare koppling till Finlands sociala trygghet på grundval av bosättning eller arbete och till stöd för vilkas arbetsmarknadsfärdigheter det behöver göras upp en i lagen om främjande av integration avsedd integrationsplan. Mottagare av integrationsstöd kan vara såväl medborgare i Europeiska unionens medlemsstater som medborgare i tredjeländer som kommer till Finland som arbetssökande.

9 kap. Integrationsstöd

1 §. *Integrationsstöd.* I paragrafen ska det föreskrivas om integrationsstöd och om betalning av stödet till invandrare.

Enligt paragrafens 1 mom. ska det till en invandrare betalas integrationsstöd i stället för arbetsmarknadsstöd under de tre första åren efter att han eller hon har registrerat sig som arbetslös arbetssökande vid arbets- och näringsbyrån. Till skillnad från arbetsmarknadsstödet ska integrationsstödet inte vara en bosättningsbaserad förmån. Integrationsstöd kan betalas när de andra förutsättningarna uppfylls oberoende av om personen är bosatt i Finland i enlighet med lagen om tillämpning av lagstiftningen om bosättningsbaserad social trygghet eller ej. På detta sätt är den grundläggande försörjningen för en invandrare som lagligen vistas i Finland tryggad när integrationsåtgärderna inleds, också om inget avgörande om att personen bor i Finland eller omfattas av den sociala trygghet som Folkpensionsanstalten verkställer ännu har vunnit laga kraft. För att få integrationsstöd ska det viktigaste vara giltig tillbörlig uppehållsrätt och anmälan som arbetslös arbetssökande för att integrationsåtgärderna ska kunna inledas så snart som möjligt.

Integrationsstöd ska betalas också om invandraren anses bo i Finland och därmed omfattas av arbetsmarknadsstödet. Om en invandrare sysselsätts genom att han eller hon uppfyller arbets-

villkoret, som är en förutsättning för erhållande av arbetslöshetsdagpenning, ska arbetslöshetsdagpenning betalas till honom eller henne. Medborgare i Europeiska unionen kan få rätt till arbetslöshetsdagpenning redan efter fyra veckor av arbete genom likställande av försäkringsperioder eller anställningsperioder i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 883/2004 om samordning av de sociala trygghetssystemen. Däremot ska bestämmelserna om integrationsstöd inte tillämpas på en person som flyttar till Finland från en medlemsstat i unionen och som omfattas av tillämpningsområdet för nämnda förordning, även om personen är arbetssökande här men får arbetslöshetsförmån i enlighet med en annan medlemsstats lagstiftning.

Integrationsstödet ska inte vara direkt bundet till integrationsplanen, för betalningen av förmånen skulle då bero på myndigheternas möjligheter att utarbeta planer. I den normala jobbsökningsprocessen ingår utarbetande av en sysselsättningsplan eller, för invandrare, av en integrationsplan. I lagen om utkomstskydd för arbetslösa föreskrivs det om sanktioner för uteblivande från ett möte där en integrationsplan utarbetas, vägran att utarbeta en plan och försummelse att fullfölja planen. Om en invandrare vägrar att utarbeta en plan eller försummar att fullfölja en utarbetad plan, ska han eller hon förlora rätten till integrationsstöd för en viss tid. Om förfarandet upprepas, ska han eller hon åläggas skyldighet att vara i arbete i enlighet med 2 a kap. 14 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa. I praktiken ska det förutsättas att invandraren har en integrationsplan som han eller hon följer för att integrationsstöd ska betalas.

Enligt paragrafens 2 mom. ska integrationsstödet fulla belopp vara 90 procent av beloppet av grunddagpenningen. Till en mottagare av integrationsstöd ska det dessutom betalas barnförhöjning för sådana barn som stödmottagaren försörjer och som är i Finland med stödmottagaren.

Enligt paragrafens 3 mom. ska integrationsstöd betalas för den faktiska tiden för vistelsen i Finland. I övrigt ska på integrationsstöd tillämpas vad som föreskrivs om arbetsmarknadsstöd. Således ska det betalas förhöjningsdel på integrationsstödet för den tid under vilken invandraren deltar i sysselsättningsfrämjande åtgärder. Väntetiden och behovsprövningen för arbetsmarknadsstödet ska tillämpas på integrationsstödet. Också de arbetskraftspolitiska förutsättningar som ska uppfyllas för att man ska få utkomstskydd för arbetslösa ska gälla integrationsstödet.

1.2 Lagen om främjande av integration

19 §. *Utkomst under tiden för integrationsplanen.* Det föreslås att integrationsstödet fogas till paragrafen som en av de förmåner som betalas ut under tiden för integrationsplanen.

1.3 Lagen om tillämpning av lagstiftningen om bosättningsbaserad social trygghet

2 kap. Tillämpning av lagstiftningen om social trygghet

3 a §. *Flyttning till Finland.* I paragrafen finns det bestämmelser om flyttning till Finland och om bedömning av om bosättningen är stadigvarande. I paragrafens 2 mom. räknas det upp en rad faktorer som vid bedömningen kan anses visa att en person bosätter sig här stadigvarande. När syftet med inresan i landet bedöms ska personens helhetssituation beaktas. Enligt bestämmelsen i 2 punkten i momentet anses en person som är flykting eller som har fått uppehållstillstånd på grund av alternativt skydd eller humanitärt skydd vara stadigvarande bosatt i Finland. Enligt bestämmelsen är uppehållstillstånd på grund av flyktingstatus och internationellt skydd bara en av de faktorer som ska beaktas när det bedöms om en person bosätter sig stadigvarande i Finland. I tillämpningspraxis vid bedömning av om en person är stadigvä-

rande bosatt i Finland har bestämmelsen i 2 punkten dock blivit en avgörande faktor när det handlar om den grupp av personer som nämns i punkten. Följden är att det för olika invandrargrupper har använts olika grunder för att bedöma stadigvarande bosättning i Finland. Det föreslås att bestämmelsen upphävs. Syftet med upphävandet av bestämmelsen är inte att skärpa grunderna för bedömning av om person bor i Finland eller omfattas av den sociala trygghet som Folkpensionsanstalten verkställer, utan att betona betydelsen av den i paragrafen föreskrivna helhetsbedömningen vid avgörandet av om en person är stadigvarande bosatt i Finland. Genom att bestämmelsen upphävs eftersträvas alltså inte exempelvis att en person som fått asyl i Finland inte ska kunna anses vara stadigvarande bosatt i Finland och omfattas av den sociala trygghet som Folkpensionsanstalten verkställer redan från och med beviljandet av uppehållstillstånd. Avsikten är att bedömningen av om en person som fått uppehållstillstånd på grund av ett behov av internationellt skydd är stadigvarande bosatt i Finland ska ske på samma grunder som för andra invandrare, oberoende av om det är fråga om en medborgare i Europeiska unionen eller om en så kallad tredjelandsmedborgare. Vid helhetsbedömningen ska alla i 3 a § nämnda situationer och faktorer beaktas.

2 Ikraftträdande

Det föreslås att lagarna ska träda i kraft den 1 januari 2017 och att lagen om utkomstskydd för arbetslösa och lagen om främjande av integration ska gälla till och med den 31 december 2020.

3 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning

De föreslagna ändringarna hänför sig till de grundläggande fri- och rättigheterna i 6 och 19 § i grundlagen. Dessa bestämmelser gäller jämlikhet och rätt till social trygghet. I de föreslagna bestämmelserna ska dessutom de internationella förpliktelser som är bindande för Finland samt Europeiska unionens lagstiftning beaktas.

I 19 § 1 mom. i grundlagen garanteras alla som inte förmår skaffa sig den trygghet som behövs för ett människovärdigt liv en rätt till oundgänglig försörjning och omsorg. Grundlagsutskottet har ansett att utkomststödet i praktiken kan betraktas som en garanti för den försörjning och omsorg som enligt grundlagen krävs för ett människovärdigt liv i den mån stödet ges i pengar (GrUU 31/1997 rd, s. 2/II, GrUU 20/1998 rd, s. 2/II, GrUU 18/2001 rd, s. 3/II).

I enlighet med 19 § 2 mom. i grundlagen ska var och en genom lag garanteras rätt att få sin grundläggande försörjning tryggad vid arbetslöshet, sjukdom, arbetsoförmåga och under ålderdomen samt vid barnafödsel och förlust av en försörjare. Tryggad grundläggande försörjning i enlighet med paragrafens 2 mom. innebär ett mer omfattande skydd än rätten till oundgänglig försörjning och omsorg i enlighet med 1 mom.

Enligt lagförslaget ska integrationsstödet uppgå till 90 procent av grunddagpenningen. Nivån på det föreslagna integrationsstödet för tryggande av den grundläggande försörjningen är högre än nivån på den minimiförsörjning som avses i 19 § 1 mom. i grundlagen. Integrationsstöd ska betalas för tre år, alltså vanligen under tiden för de integrationsfrämjande åtgärderna, till de invandrare som nu får arbetsmarknadsstöd. Förslaget påverkar således inte omfattningen av de system som ska trygga en grundläggande försörjning, och det uppstår inga grupper som lämnas utanför den grundläggande försörjningen till följd av förslaget.

Enligt 6 § i grundlagen är alla lika inför lagen, och ingen får utan godtagbart skäl särbehandlas på grund av kön, ålder, ursprung, språk, religion, övertygelse, åsikt, hälsotillstånd eller handikapp eller av någon annan orsak som gäller hans eller hennes person. Diskrimineringsförbudet innebär även ett förbud mot att behandla personer i olika situationer på samma sätt. Bestäm-

melsen i grundlagen förutsätter inte att alla ska bemötas likadant, om inte de förhållanden som inverkar på ärendet är likadana.

Tryggad grundläggande försörjning har samband med de sociala risksituationer som nämns i 19 § i grundlagen och med de bestämmelser om förutsättningarna för beviljande samt om behovsprövning som utfärdas genom lag. Trygghetssystemen i sig själva skyddas ändå inte genom grundlagen (GrUU 60/2002 rd, s. 4/I), och när det gäller den sociala risksituationen arbetslöshet har de system som ska trygga en grundläggande försörjning skiljts åt från varandra. I 19 § 2 mom. i grundlagen avsedda förmånssystem inom den sociala tryggheten vid arbetslöshet är arbetslöshetsdagpenningens grunddagpenning, den inkomstrelaterade dagpenningens grunddel, som är lika stor som grunddagpenningen, och arbetsmarknadsstödet (GrUU 16/1996 rd, s. 1/II, GrUU 17/1996 rd, s. 1/II, GrUU 46/2002 rd, s. 2/I). Förmånssystemen för arbetslöshet har skiljts åt med beaktande av de omständigheter som inverkar på förmånstagarens situation, såsom ålder och arbetshistoria.

Grundlagsutskottet brukar i sin praxis understryka att inga skarpa gränser för lagstiftarens prövning kan härledas ur jämlikhetsprincipen då reglering i överensstämmelse med den rådande samhällsutvecklingen eftersträvas (se t.ex. GrUU 64/2010 rd, s. 2, GrUU 28/2009 rd, s. 2/II, GrUU 38/2006 rd, s. 2/I, GrUU 1/2006 rd, s. 2/I, GrUU 59/2002 rd, s. 2/II). När det handlar om grundläggande försörjning är det helt i linje med den handlingsförpliktelse som åläggs lagstiftaren att den sociala tryggheten riktas och utvecklas enligt samhällets ekonomiska tillgångar (GrUB 25/1994 rd, s. 11/I).

Syftet med lagförslaget är att trygga invandrarnas grundläggande försörjning under tiden för integrationen på ett för samhällsekonomin och den offentliga ekonomin hållbart sätt i samband med massinvandring. Tryggandet av invandrarnas grundläggande försörjning har före 2015 garanterats genom ett särskilt integrationsstöd, varefter det särskilda integrationsstödet avskaffades. Genom lagförslaget föreslås det att ett förmånssystem avsett för invandrare åter ska skiljas åt från arbetsmarknadsstödet. Den största skillnaden är att stödet är lägre.

Syftet med integrationsstödet till invandrare är att i enlighet med integrationsplanen stödja möjligheterna att inhämta tillräckliga kunskaper i finska eller svenska och andra kunskaper och färdigheter som behövs i samhället och arbetslivet samt att främja invandrarens möjligheter att delta i samhällsverksamheten som en likvärdig medlem. När integrationsplaner utarbetas och service genomförs är målet, vid sidan av integration, tillträde till arbetslivet som en del av deltagande i samhällsverksamheten.

Grundlagsutskottet har i förarbeten som gäller tryggad grundläggande försörjning enligt 19 § i grundlagen ansett att de krav på arbete eller bosättning som i bestämmelsen föreslås som grund för beviljande eller bestämmande av förmåner är det slag av kriterier som enligt de allmänna lärorna om grundläggande fri- och rättigheter, inte minst synpunkter på acceptabilitet och proportionalitet, berättigar till begränsningar av avsett slag (GrUB 25/1994 rd, s. 11/I). Väntetider, tider utan ersättning och självrisktider för utkomtskyddet för arbetslösa är acceptabla med beaktande av 19 § i grundlagen, och de är relativt vanliga inom socialförsäkringslagstiftningen. Vänte- och självrisktiderna bör trots allt vara rimliga, och de får inte vara så långa att förpliktelseerna på grundval av 19 § 2 mom. i grundlagen kringgås (GrUU 48/2006 rd).

Det föreslagna stödet är avsett för integrationsskedet, och stödets varaktighet ska begränsas till den tid under vilken invandraren, medan han eller hon vistas i Finland, deltar i integrationsåtgärder och språkundervisning samt bekantar sig med det finländska samhället. Invandrarnas allmänna förutsättningar att få sysselsättning är ofta sämre än för andra arbetssökande. Det är därför motiverat att det till invandrare för tiden för integrationen betalas ett annat stöd än till

andra arbetssökande. Förslaget har samband med den nya samhälleliga situationen, som det i detta skede är svårt att förutse utvecklingen av. Därför ska lagen gälla för viss tid.

Europeiska människorättskonventionen (FördrS 63/1999) och i den artikel 14, som gäller likabehandling, är av betydelse för lagförslaget. I flyktingkonventionen är bestämmelsen om understöd och bistånd från det allmänna i artikel 23 och bestämmelsen om socialskydd i artikel 24, inklusive de begränsningar som gäller förmåner som uteslutande bekostas av allmänna medel, av betydelse. I Europeiska unionens lagstiftning är artikel 29 i skyddsgrundsdirektivet av betydelse. I artikeln åläggs medlemsstaterna att se till att personer som beviljats internationellt skydd i den medlemsstat som har beviljat sådant skydd får samma nödvändiga sociala stöd som det som tillhandahålls medborgare i den medlemsstaten.

De föreslagna bestämmelserna överensstämmer med grundlagen, med de internationella förpliktelser som är bindande för Finland och med Europeiska unionens lagstiftning.

Med stöd av det som nämnts ovan kan lagförslaget behandlas i vanlig lagstiftningsordning enligt 72 § i grundlagen. Det anses dock viktigt att grundlagsutskottet ges tillfälle att lämna utlåtande om propositionen.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs riksdagen följande lagförslag:

1.

Lag

om temporär ändring av lagen om utkomstskydd för arbetslösa

I enlighet med riksdagens beslut
ändras temporärt i lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002) 1 kap. 2 § och 5 § 1 mom. 15 punkten, sådana de lyder, 1 kap. 2 § delvis ändrad i lag 1374/2014 samt 5 § 1 mom. 15 punkten i lag 918/2012, samt
fogas till 1 kap. 5 § 1 mom., sådant det lyder delvis ändrat i lagarna 344/2009, 1199/2009, 1388/2010, 764/2011, 1439/2011, 918/2012, 1001/2012, 1370/2014 och 1374/2014, temporärt en ny 16 punkt och till lagen temporärt ett nytt 9 kap., i stället för det 9 kap. som upphävts genom lag 1188/2009, som följer:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

2 §

Förmåner

En arbetslös arbetssökandes grundläggande försörjning vid arbetslöshet tryggas genom arbetslöshetsdagpenning, arbetsmarknadsstöd och integrationsstöd.

Arbetsmarknadsstöd betalas till en arbetssökande som inte har varit etablerad på arbetsmarknaden eller som har fått arbetslöshetsdagpenning för maximitiden. En arbetssökande som har varit etablerad på arbetsmarknaden och som fått sin försörjning genom lönearbete, företagsverksamhet eller därmed jämförbart eget arbete betalas arbetslöshetsdagpenning. Till dem som är försäkrade i en arbetslöshetskassa som avses i lagen om arbetslöshetskassor (603/1984) betalas arbetslöshetsdagpenning i form av inkomstrelaterad dagpenning och till andra i form av grunddagpenning. Integrationsstöd betalas till en invandrare som inte har rätt till arbetslöshetsdagpenning.

5 §

Definitioner

I denna lag avses med

15) sysselsättningsfrämjande service jobbsökarträning, karriärträning, prövning, arbetskraftsutbildning och arbetssökandes frivilliga, med arbetslöshetsförmån stödda studier enligt lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice, frivilliga studier enligt 22—24 § i lagen om främjande av integration och arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte enligt lagen om arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte,

16) invandrare en person som flyttat till Finland och som finsk lagstiftning om social trygghet inte har tillämpats på med stöd av lagen om tillämpning av lagstiftningen om bosättningsbaserad social trygghet (1573/1993) under de tio år som omedelbart föregick flyttningen till landet och registreringen som arbetslös arbetssökande samt som vistas i landet med ett till-

stånd som beviljats för annat än turism eller därmed jämförbar kortvarig vistelse eller vars uppehållsrätt har registrerats eller som har beviljats uppehållskort, om ett sådant förutsätts.

9 kap.

Integrationsstöd

1 §

Integrationsstöd

En invandrare har rätt till integrationsstöd i stället för arbetsmarknadsstöd under de tre första åren efter det att han eller hon har registrerats som arbetslös arbetssökande vid arbets- och näringsbyrån. Rätten att få integrationsstöd är inte beroende av om invandraren är bosatt i Finland på det sätt som avses i 1 kap. 8 a § 1 mom.

Integrationsstödet fulla belopp är 90 procent av beloppet av den grunddagpenning som avses i 6 kap. 1 § 1 mom. Till en mottagare av integrationsstöd betalas dessutom barnförhöjning i enlighet med 6 kap. 6 § för sådana barn som stödmottagaren försörjer och som är i Finland med stödmottagaren.

Integrationsstöd betalas för tiden för vistelsen i Finland. I övrigt tillämpas på integrationsstöd bestämmelserna om arbetsmarknadsstöd.

Denna lag träder i kraft den _____ 20 ____ och gäller till och med den 31 december 2020.

På en invandrare som var registrerad som arbetslös arbetssökande när denna lag trädde i kraft tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

2.

Lag

om temporär ändring av 19 § i lagen om främjande av integration

I enlighet med riksdagens beslut
ändras temporärt i lagen om främjande av integration (1386/2010) 19 §, sådan den lyder i lag 1376/2014, som följer:

19 §

Utkomst under tiden för integrationsplanen

Under tiden för integrationsplanen får invandraren integrationsstöd, arbetslöshetsförmån eller utkomststöd. Rätten till integrationsstöd och arbetslöshetsförmån bestäms i enlighet med lagen om utkomstskydd för arbetslösa och rätten till utkomststöd i enlighet med lagen om utkomststöd.

Denna lag träder i kraft den 20 _____ och gäller till och med den 31 december 2020.

3.

Lag

om upphävande av 3 a § 2 mom. 2 punkten i lagen om tillämpning av lagstiftningen om bosättningsbaserad social trygghet

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

Genom denna lag upphävs i lagen om tillämpning av lagstiftningen om bosättningsbaserad social trygghet (1573/1993) 3 a § 2 mom. 2 punkten, sådan den lyder i lag 325/2009.

2 §

Denna lag träder i kraft den

20 .

Helsingfors den 29 september 2016

Statsminister

Juha Sipilä

Social- och hälsovårdsminister Pirkko Mattila

1.

Lag

om temporär ändring av lagen om utkomstskydd för arbetslösa

I enlighet med riksdagens beslut
ändras temporärt i lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002) 1 kap. 2 § och 5 § 1 mom. 15 punkten, sådana de lyder, 1 kap. 2 § delvis ändrad i lag 1374/2014 samt 5 § 1 mom. 15 punkten i lag 918/2012, samt
fogas till 1 kap. 5 § 1 mom., sådant det lyder delvis ändrat i lagarna 344/2009, 1199/2009, 1388/2010, 764/2011, 1439/2011, 918/2012, 1001/2012, 1370/2014 och 1374/2014, temporärt en ny 16 punkt och till lagen temporärt ett nytt 9 kap., i stället för det 9 kap. som upphävts genom lag 1188/2009, som följer:

Gällande lydelse

1 kap.

Allmänna bestämmelser

2 §

Förmåner

En arbetslös arbetssökandes grundläggande försörjning vid arbetslöshet tryggas genom arbetslöshetsdagpenning och arbetsmarknadsstöd.

Arbetsmarknadsstöd betalas till en arbetsökande som inte har varit etablerad på arbetsmarknaden eller som har fått arbetslöshetsdagpenning för maximitiden. En arbetsökande som har varit etablerad på arbetsmarknaden och som fått sin försörjning genom lönearbete, företagsverksamhet eller därmed jämförbart eget arbete betalas arbetslöshetsdagpenning. Till dem som är försäkrade i en arbetslöshetskassa som avses i lagen om arbetslöshetskassor (603/1984) betalas arbetslöshetsdagpenning i form av inkomstrelaterad dagpenning och till andra i form av grunddagpenning.

Föreslagen lydelse

1 kap.

Allmänna bestämmelser

2 §

Förmåner

En arbetslös arbetssökandes grundläggande försörjning vid arbetslöshet tryggas genom arbetslöshetsdagpenning, arbetsmarknadsstöd och *integrationsstöd*.

Arbetsmarknadsstöd betalas till en arbetsökande som inte har varit etablerad på arbetsmarknaden eller som har fått arbetslöshetsdagpenning för maximitiden. En arbetsökande som har varit etablerad på arbetsmarknaden och som fått sin försörjning genom lönearbete, företagsverksamhet eller därmed jämförbart eget arbete betalas arbetslöshetsdagpenning. Till dem som är försäkrade i en arbetslöshetskassa som avses i lagen om arbetslöshetskassor (603/1984) betalas arbetslöshetsdagpenning i form av inkomstrelaterad dagpenning och till andra i form av grunddagpenning. *Integrationsstöd betalas till en invandrare som inte har rätt till arbetslöshetsdagpenning.*

Gällande lydelse

5 §

Definitioner

I denna lag avses med

15) sysselsättningsfrämjande service jobb-sökarträning, karriärträning, prövning, arbetskraftsutbildning och arbetssökandes frivilliga, med arbetslöshetsförmån stödda studier enligt lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice, frivilliga studier enligt 22—24 § i lagen om främjande av integration och arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte enligt lagen om arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte.

Föreslagen lydelse

5 §

Definitioner

I denna lag avses med

15) *sysselsättningsfrämjande service* jobb-sökarträning, karriärträning, prövning, arbetskraftsutbildning och arbetssökandes frivilliga, med arbetslöshetsförmån stödda studier enligt lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice, frivilliga studier enligt 22—24 § i lagen om främjande av integration och arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte enligt lagen om arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte,

16) *invandrare* en person som flyttat till Finland och som finsk lagstiftning om social trygghet inte har tillämpats på med stöd av lagen om tillämpning av lagstiftningen om bosättningsbaserad social trygghet (1573/1993) under de tio år som omedelbart föregick flyttningen till landet och registreringen som arbetslös arbetssökande samt som vistas i landet med ett tillstånd som beviljats för annat än turism eller därmed jämförbar kortvarig vistelse eller vars uppehållsrätt har registrerats eller som har beviljats uppehållskort, om ett sådant förutsätts.

9 kap.

Integrationsstöd

1 §

Integrationsstöd

En invandrare har rätt till integrationsstöd i stället för arbetsmarknadsstöd under de tre första åren efter det att han eller hon har registrerats som arbetslös arbetssökande vid arbets- och näringsbyrån. Rätten att få integrationsstöd är inte beroende av om invandraren är bosatt i Finland på det sätt som avses i 1 kap. 8 a § 1 mom.

Integrationsstödet fulla belopp är 90 procent av beloppet av den grunddagpenning som avses i 6 kap. 1 § 1 mom. Till en mottagare av integrationsstöd betalas dessutom barnförhöjning i enlighet med 6 kap. 6 § för

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

sådana barn som stödmottagaren försörjer och som är i Finland med stödmottagaren.

Integrationsstöd betalas för tiden för vistelsen i Finland. I övrigt tillämpas på integrationsstöd bestämmelserna om arbetsmarknadsstöd.

Denna lag träder i kraft den 20 och gäller till och med den 31 december 2020.

På en invandrare som var registrerad som arbetslös arbetssökande när denna lag trädde i kraft tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

2.

Lag

om temporär ändring av 19 § i lagen om främjande av integration

I enlighet med riksdagens beslut
ändras temporärt i lagen om främjande av integration (1386/2010) 19 §, sådan den lyder i lag 1376/2014, som följer:

Gällande lydelse

19 §

Utkomst under tiden för integrationsplanen

Under tiden för integrationsplanen får in-
vandrararen arbetslöshetsförmån eller utkomst-
stöd. Rätten till arbetslöshetsförmån bestäms
i enlighet med lagen om utkomstskydd för
arbetslösa och rätten till utkomststöd i enlig-
het med lagen om utkomststöd.

Föreslagen lydelse

19 §

Utkomst under tiden för integrationsplanen

*Under tiden för integrationsplanen får in-
vandrararen integrationsstöd, arbetslöshets-
förmån eller utkomststöd. Rätten till integrat-
ionsstöd och arbetslöshetsförmån bestäms i
enlighet med lagen om utkomstskydd för ar-
betslösa och rätten till utkomststöd i enlighet
med lagen om utkomststöd.*

*Denna lag träder i kraft den 20
och gäller till och med den 31 december
2020.*